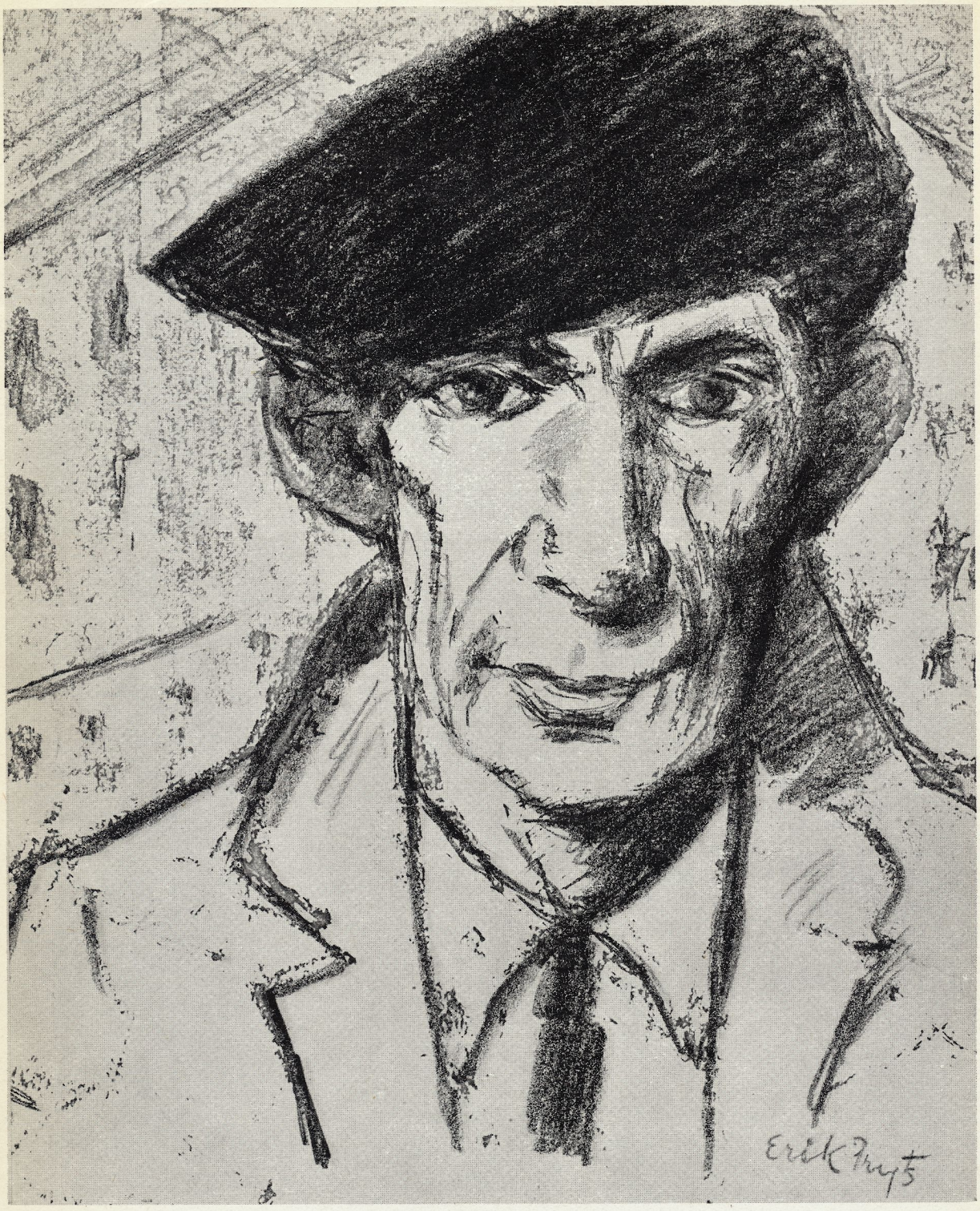

Poste Restante ★

Medlemsblad för
Nils Ferlin-Sällskapet
Nr 2 1971

Nattkvarter

När kroppens krematorium
förbränt din själ till aska
och snus och vin och opium
till föga fröjder för,
då tör du nöjsam, bror, och stum
mot evigheten traska
— det är en ren formalitet
för mången att han dör.

Så må du ta det ganska lugnt
fast dina fotsteg vackla
när döden spelar trött och tungt
sin gråa gammelvals.
Han står i livets medelpunkt
och blåser ut din fackla . . .
Det är en ren formalitet,
— sen är det inget alls.

Sen är det inte någonting
— du slumrar grönt och fagert
och glömmer alla bittra sting
och sår som livet gav.
Ditt finger i din fingerring
det blir så vitt och magert —
men du förmärker ingenting
där nere i din grav.

Du saknar ingen tid som går
men sover som Törnrosa.
Törnrosa sov i hundra år
men du ska sova mer.
Du saknar ingen tid som går
ty strävsam var din kosa
och det var knappt du tog dej hit
till detta nattkvarter.

Nils Ferlin

BRÖDER och SYSTRAR!

Nu har vi delat ut ett stipendium igen och tackar varann för det. Tiden ramlar iväg och den här gången ägde utdelningen rum på dagen tio år efter det att Nils Johan Einar lämnade oss för gott.

I det sammanhanget känner man sig benägen att fundera lite över inte vad tid är, för det må de lärde tvista om — men väl över vårt sätt att uppfatta den.

"Tiden görs mig lång", sjöng Bergakungens fånge och det stämmer väl med psykologernas iakttagelser. En tidrymd då vi inget gör och ingenting händer, syns oss till och med outhärdligt lång medan den varar, men i minnet blir den kort just på grund av sin händelselöshet. Kanske är det därför som vi kan säga: "Har det redan gått tio år?"

Medan Nils Johan Einar ännu fanns ibland oss som fysisk person, hände det saker ideligen, ideligen och tiden flög. I vår hågkomst är den däremot lång, fylld till brädden av upplevelser och minnen. En lång vänskap, en lång gemenskap.

Men nu kommer det paradoxala: de sista tio åren har både varit långa och gått mycket fort. De var långa i vår saknad av honom, korta genom de ständigt nya upptäckter vi har gjort och gör i hans dikt, en dikt som i sin skenbara enkelhet är så förunderligt till vardags. För vår vardag och för generationers.

Levande dikt.

Ingegerd Wimark

PETTER BERGMAN

Årets Nils Ferlin-stipendiat

Sedan ganska länge har det i litterära sammanhang gått troll i decennieskiftena. Under tio år är de debuterande författarna beskaffade på ett visst sätt, nästa decennium är de helt förändrade, liksom i sin tur i nästa; och bara den närmaste trenden blir alldeles tydlig. Att en författare för det mesta är verksam under mer än tio år, och inte sällan också hinner bli far eller aktiv bakgrund till de nya avvikelserna, lyckas i dessa sammanhang inte alltid tränga igenom.

Kanske är detta synsätt en form av ovanligt tidig modern marknadsföring. En generationskamp som i sin praktfulla otydlighet urartat till något av en innovationshysteri; en stress som i dag bl.a. rymmer så gamla nya ting som den omöjliga jämlikhetstanken, irritationen över det eviga pampväldet och ett pickande hjärta för elementär uppriktighet. Allting brådskande avdammat och modernt.

Under sextiotalet har vi varit engagerade. Det har varit krav på det. Det har varit inne, nödvändigt, anständigt, *en vogue*. Och inte så sällan med en dragning till det övertydliga eller helt substanslöst överdrivna. Under femtiotalet trodde man på konsten som magi, var sorglös och sämre orienterad.

Med undantag för det första påståendet så ligger det naturligtvis inte alls till på det viset. Varje ung begåvad människa är orienterad och medveten, det hör samman med livsaptiten, känslornas mångfald och behovet av att se sig själv i ett sammanhang.

Petter Bergman är femtiotalist, och visst skrev han "femtiotalistiskt". I en något olycklig stund skrev t.o.m. en lexikograf att han tyckte Bergman sysslade lite väl mycket med själva orden. I Petter Bergmans poesi fanns, och finns fortfarande, en intim och musikaliskt inspirerad grundton, som är lätt att associera med vad som kommit att kallas för femtiotalspoesi.

Men där finns också en ovanligt klar linje, alltifrån debuten och framåt. En koncentration kring ett personligt förhållningssätt, som också ganska väl avspeglas i hans böckers titlar: Varje skiftande gestalt (debut vid 18 års ålder), Dikter, Ord till musiken, Dagar, besinning, Det oundvikliga, Född här, Så länge krampen släpper, Den 20:e december (Med syftning på den radikala demonstration som polismästare Lüning 1967 lät slå ner med oväntad brutalitet), Om vi inte (från 1969).

Det handlar alltmer om en nedtoning, ett preciserande, en konversation kring vardagsmänniskan och hennes politiska situation, en koncentration kring det obegripliga i det elementära, bundenheten till miljön, den egna identiteten, det egna tonfallet och det märkliga i ett definitivt möte mellan två människor — det senare ett motiv inom vilket Bergman skapat en rad dikter med ojämförliga kvaliteter; en förenklad, väsentlig och förunderligt avspänd kärlekslyrik, mot fonden av vår tid, som han är ganska ensam om.

Petter Bergman var tidigt ute både som poet och kännare av människans politiska villkor. Människans politiska förnedring, bl a i det spanska inbördeskriget, blev tidigt en avgörande upplevelse för hans livsorientering. I hans journalistik har detta till en början varit tydligare än i hans poesi. Men alltmer har han funnit en, inte sällan överraskande, personlig form för ett mer totalt uttryckssätt; där världens muller, tystnaden, grammofonen, politiken, kärleken, kylskåpsdörrens knarrande, kulturhistoriska associationer och hjärtats slag försynt samverkar till en mycket personlig poesi; brinnande lågmäld och omstörtande enkel i sitt anslag.

I Bergmans mer romantiska ungdomspoesi kunde aftonresenären slå sig ner i det storslagna landskapet och tala med milt allvar till sitt hjärta:

Allting är tystare nu
och större än när jag kom —
O, vänj mig vid burfågelsång
och strandskogens tystnad.

Fjorton år senare har han prövat instängdhetens villkor till den grad, att han inte längre upplever det som meningsfullt att skaka eller besvärja sitt eget galler:

Det fryser i mig. Det hungrar
och det fryser runt omkring mig.
Väggarna har regler. Väktaren har regler.
Snart fryser det också längst in i mig.

Vet någon om att jag finns här?
Något utifrån? Någon som kunde
bryta ner väggen, eller åtminstone
förändra färgen eller upplösa
bestämmelserna?

Men genom den nyanserade, utelämnande kärleken finns en annan, inre väg, som också leder ut i världen.. Den är aldrig trygg, men den är i sina stunder rak och befriande, och den löper nära världens hjärta.

Och sakta lär vi oss varandras ABC.
Och våra nätter bygger broar mellan oss,
och jag får det bekräftat: du är du
och jag är jag och vi har mötts i detta jubel.

Men ge då, människor, till var och en
en sådan stund, ett sådant stycke värme
innan de kallnar avsevärt i sina gravar!
Och ge dem, människor, den korta tystnad
och den djupa frid som finns i djupet
hos de älskande, och ge en extra timmes frid
åt dem som aldrig hinner älska mer.

Urban Torhamn

PROLOG MONOLOG EPILOG

I

Mina damer och herrar! Jag är prologen,
den där som struttar kring ett litet tag på scenen
och sedan ej hörs av. Det är en saga
berättad av W. Shakespeare. Ni sitter
tysta och förväntansfulla, rad vid rad.
Ni skall få se hur människor kan älska
och hur de hatar eller mördar och förtrycker,
men framförallt hur tråkiga de stundom är.

Nu, som ni sitter här, är ni en bild av socialstrukturen.
Minkpäls och landshövdingar på andra bänk parkett.
Den tredje raden fylld av socialgrupp tre
och däremellan tjänstemän och prästerskap.
På scenen skulle de nog stå sig slätt.
Där härskar terror, utsugning och halvkvävt raseri.
Det kunde vara ni!
Och natten kommer snabbare än ljuset, och slår till!

Ärade Publicum. Här förestår en maktstrid.
En svårt försupen bonddräng tror en dag
att han är rik, och alla låtsas vi
att det är så. Stor komik. Man sågar ner
en körsbärsträdgård, man vill åka
till Moskva. Man sticker ner Polonius,
den gamle smilfinken. Värt en applåd,
Byggmästaren? A great big hand!

I andra fall krävs blodshämnd
eller bara hämnd. Men blod, så mycket blod
som vid en svårartad trafikolycka. Svartsjuka,
vrede, arrogans, komik och karriärlystnad.
Den ena bilden är den andra lik.
Ni ser in i en spegel, fruktar ni.
Men det är inte så. Ni ser ett återsken:
ni är aktörerna.

Eller så här: Hon sitter ensam varje kväll
och trycker ansiktet mot fönsterrutan. Och natten kommer
utifrån och trycker ansiktet mot fönsterrutan.
Då går hon in igen, för en stunds fruktlös väntan
vid en telefon. Han ringer inte. Hon är ensam.
Och han är också ensam, fast han inte vet det än.
Men var så säker! Han skall märka det, tids nog,
innan ridån gått ner. Och då är det för sent.

Ja, jag är verkligen Prologen. Sedd från ett annat håll
är jag Prometeus, Pan, Partiet, Prospero. En enda uppgift
har jag inte: pjäsen. Den får ni klara själva.
Nu tar jag av mig lösnäsan.
Nu tar jag av mig min peruk: vad väntade ni er?
Ett lyckligt slut? Nu tar jag av mig min manteau.
Ser jag så konstig ut? Ni skulle se
er själva i en spegel någon gång. Men ut,
för all del, korta ljus, ut, ut!

Nu frågar Ni besviket: pjäsen då?
Jag har ju sagt att den är er:
ni spelar era roller varje dag
och kan förändra dem, bränna upp liket,
förälska er, förändra utgången
med hotelser, med krav, med skratt och show.
Det är er pjäs, ert liv, er dramatik.
Stryp Jago eller klå upp författaren!
Ni tvekar: och den nya pjäsen blir den gamla lik.

II

Och natten kommer snabbare än ljuset,
medan ni sitter här och väntar,
tro mig, på randen av det stora stupet.

Och efter detta skall ni lugnt gå hem
till er privata trädgård, ert Moskva,
där natten kommer snabbare än ljuset.

Jag är Prologen, bosatt på den tilja
som, sägs det, föreställer världen.
Om ni vill applådera mot er vilja

så gör det snabbt: ett värjsting genom tyg,
en explosion genom det tomma huset,
där natten kommer snabbare än ljuset.

Och vill ni hellre kasta ägg, så gör det fort;
för vänder man en kortlek upp och ner
blir varje spelkort ändå samma kort.

Hon sitter ensam varje kväll vid telefonen.
Men ärade publik! Värderade aktörer!
Vindarna mojnar och sjön lägger sig

och bärs väl ut som gammal rekvisita.
Det ringer ingen fast hon väntar där,
och Markurell har fastnat i skolkrita.

Men gå nu: inget utom rollen väntar.
Gå in i den så länge ni kan låtsas.
För det finns ingen plan i det som sker

utom den plan som ni kan skapa själva.
Allt annat händer utanför er vilja,
men det som händer, händer alltid er.

III

Nu bär de ut den väldiga dekoren.
Så är det bara ni och jag.
Nej visst, ni har ju gått.
Och här står jag,
förklädd till en som avlagt sin förklädnad.

Och där är plankorna som varit världen.
Och lögnerna som ljugits genom åren
på scenen med den verkligt illusoriska dekoren.

Och nu finns bara jag här, mytomanen,
portvakten, lämnad sedan huset rivits,
skapare av en pjäs som aldrig skrivits
och aldrig spelats så att någon såg den.

För allt detta står det här som epilogen.

PETTER BERGMAN

ETT 10-ÅRSMINNE

Den 21 oktober 1961 nådde poeten Nils Ferlin fram till sitt nattkvarter och 10-årsminnet av hans bortgång har högtidlighållits med kransnedläggning vid graven på Bromma kyrkogård och tal av Nils Ferlin-Sällskapets ordförande, Ingegerd Granlund, och författaren Åke Wassing. Skaldens minne har dessutom ägnats ett speciellt program i TV och vid ett par Ferlin-aftnar har hans visor och dikter sjungits och deklamerats. I minnesteckningarna har Ferlin som lyriker nämnts som "en bra poet bland många andra" och ibland som "vår mest folkkäre diktare". Poste Restante har för sin del valt att återge *Lars Forsell's* minnesord i Sveriges Radio den 18 november 1961, då han yttrade följande:

"Engelsmännen brukar skilja på vad de kallar "major" och "minor poets", större och mindre poeter. För många tycks just Nils Ferlin närmast ha framstått som en mindre poet, alltså en poet med begränsningar, en poet som har skrivit dikter som blivit till vackra visor, rim som har dröjt kvar i örat, toner som alltid ekar i medvetandet, liksom befriade från hans verk som helhet. Det tycker inte jag. För mig har Nils Ferlin alltid framstått som en verkligt stor poet, kanske en av de fem, sex stora svenska poeterna efter, låt oss säga, sekelskiftet. Hans verk med sin begränsning och i sina brister och ibland trötta svackor återspeglar en unik människa, en enskild livshållning på ett poetiskt språk som var helt hans eget. Jag har därför aldrig riktigt kunnat förstå dem som anser att han gett sitt bästa, som det heter, i sina tre första diktsamlingar, alltså "En döddansares visor", "Barfotabarn" och "Goggles". En mindre poet ger i en eller annan dikt i en diktsamling sitt bästa. En stor poet ger oavbrutet av sig själv. Det gör Ferlin. Det trötta, det brustna och förtvivlade i de senare diktsamlingarna "Kejsarens papegoja" och "Från mitt ekorrhjul" har kanske gett mig mer än de mera berömda dikterna från tidigare samlingar, där Ferlin om också med mycket stor lindansarmöda lyckas hålla sig kvar på sin lina och strängen ännu är någorlunda rätt stämd. Det är sant att den sena sången är matt — men det är inte detsamma som en avmattning. Man lär sig kanske inte de senare dikterna lika lätt utantill, men man lär sig av dem. Ett matt ljus, som det som lyser upp de sena mästerliga epigrammen, är inte nödvändigt skönare än det klara ljuset — och det kastar åtminstone i mina ögon suggestivare skuggor.

En annan sak om Ferlin där jag tror mig tala också för några andra imin generation, som det heter: Vad som grep mig hos Ferlin när jag mötte hans dikter i sextonårsåldern och lärde mig så många av dem utantill var, om man ser till formen, inte alls att de var konventionella — det talas ju så ofta om det — utan att de var radikala, moderna, besynnerliga. Han var, på sitt egenartade sätt, en modernist med sin sträva sång och sin kulörta lykta som lyste vägen och ibland kastade en solkatt in i poetiska landskap som dittills vilat i mörker för mig. Varför inte in i — ja till och med in i Eliots "Ödeland"? Skillnaden mellan t.ex. Ekelöfs "Sent på jorden" och Ferlins "En döddansares visor" är i det väsentliga inte så stor som många vill göra den till. Jag tycker det förtjänar att påpekas."

Red.

Funderingar kring några Ferlin=dikter

"Längtan heter min arvedel", skrev Karlfelt. Om Ferlin skulle ha deklarerat sin skulle han antagligen ha sagt främlingsskap.

Ja, främlingsskap och därav orsakad vilsenhet, vilsenhet i en värld som i så många avseenden tedde sig motbjudande. Det kan förefalla som en nedvärdering, ordet vilsenhet. Men känna sig vilsen, gå vilse, kan bara den som har ett bestämt mål. Andra irrar och kommer till ett eller annat ställe, vilket kan kvitta. Man går som det faller en in. Men den som har ett mål, har en bestämd inriktning, han kan uppleva vilsenheten, ibland stegrad till vanmakt och ångest.

Vad hade då Nils Johan Einar Ferlin för ett mål? Enkelt uttryckt: att leva ärligt, hederligt, utan förställning. Han var med andra ord en moralist? Ja, men en moralist utan fördömanden och utan fariseism. En medmänniska.

Ej vilja vi begynna någon domaredans,
ithy domare finns det alltför gott om.

Men han skydde därför inte ställningstaganden. Han gjorde tveklöst front mot allt som kunde inrymmas under beteckningen byråkrati, förmyndaranda, principfasthet för dess egen skull, egenrättfärdighet. Han hade inte mycket till övers för

pampiga tio rättfärdiga
som förstenade Gud och Gomorra.

Likaså fronderade han mot strebertum och statusjakt:

Ostron,
kinesiska svalbon
och kappa av ofött lamm
— vad tiden ändå gått fram
sen Adam och Eva dolde
för Herren vår gud sin skam!
Ostron,
kinesiska svalbon
och kappa av ofött lamm.

Ännu en drake att kämpa mot: tekniken eller kanske rättare tron på tekniken som någon sorts världsfrälsning.

Döden fått åter en dosa i hand
— har duktiga leverantörer.
De sitter och labrar i allo land,
små flitiga ingenjörer.

Främlingsskapet och vilsenheten finns klart dokumenterad redan i debutsamlingen:

I livets villervalla
vi gå på skilda håll.
Vi mötas och vi spela
vår roll —

Vi dölja våra tankar,
vi dölja våra sår
och vårt hjärta som bankar
och slår —

Vi haka våra skyltar
var morgon på vår grind
och prata om väder
och vind —

I livets villervalla
så nära vi gå —
men så fjärran från varandra
ändå.

Det utan tvekan mest kända exemplet har vi naturligtvis i En innebonde.

— — — — —

Dom pratar om mej i huset
att jag varken ser eller hör,
men vinden hör jag och suset
i almen därutanför,
en fågel ser jag som irrar
långt bortom hank och stör . . .
jag sitter och stirrar och stirrar
och ingenting kommer mej för.
Jag är som en inneboende
som fryser jämt i sitt rum,
och jag är som en dåligt pressad växt
i ett herbarium.

Inte ens Syner i lövsprickningen med sitt hurtiga anslag och sin breda folklivsmålning döljer att skalden längst in är ganska missnöjd med sig själv:

— — — — —

— Ack kypare, ack kypare, förunna mej en stol,
förunna mej en hela och en halva och en ters
att glömma mina bleka år och mina tomma vers!

Bara tre år senare identifierar han sig med ett översiggivet barfotabarn som tappat sitt ord och sin papperslapp och sålunda svikit sitt uppdrag. En släkting till den lille Per som träder fram i Goggles:

Bort går jag då, sa lille Per
i lite lä för livet.

Att inte räcka till, att inte motsvara varken sina egna uppställda krav eller andras förväntningar, det är en tung börda att bära och tyngre ju högre man ställer kraven. När trycket blir för stort inställer sig en känsla av vanmakt och självförakt.

Nyss har jag läst i en tung gammal bok
som min farfar predikat ifrån.
Farfar var präst, han — och schartauan —
men jag är ett flarn och ett spån.
Ingenting, ingenting har jag och alls inga
ting har jag gjort.
Och jag vet att jag inte har levat tillnärmelsevis som jag bort.

Denna känsla av otillräcklighet födde hos Ferlin överseende och medkänslighet. Hvi skulle jag döma någon i all min skröplighet? är en naturlig fråga för en genomärlig person som vågar se på sig själv utan rosenfärgade glasögon, en som om sig själv säger att han

— — — vart till en liten bastard
som inte vet vad han vill vara:
munk eller dynamitard.

Säkert hade han i det sammanhanget tankarna på En fattig munk från Skara, som hörde till hans favoritdikter. Han kunde sin Fröding redan i unga år och de två har många drag gemensamt: sökandet, tvivlet, brustenheten och den formella skickligheten. Men Frödings skönklingande tongångar var ingenting för en döddansare och en excentrisk lord, välbekant med både gårdstango och nasarevals. Då låg kuplettformens vassa värja bättre i hans hand och han utnyttjade den även i djupt allvarliga sammanhang:

Det står en kö — Adjö! — vid varje grav.
— Var är det stöd du bjöd och aldrig gav?
Var är det brev du skrev som ingen vet
att lysa doft kring stoft och ensamhet.

Men tillbaka till medkänslan: avskyn för det alltför säkra, självgodheten och överlägsenheten. Djurgårdsmässa är ett skolexempel. Mot alla de mycket skickliga atleter och akrobater "som behärskar sin trapets", ställer han de små, lite halft misslyckade och löjliga figurerna:

Men mycket här i världen
av styrkedom har getts
av clowner och av små
komedianter.

— — — — —

Skjut ej på pianisten
han gör så gott han kan,
och för övrigt är det meningslöst att
att klandra.
Så ropar det en Lill-Klas
i skogen någonstans
hej hoppla mina hästar
fast dom inte alls är hans
— då blundom vi för bristen
hos denne lille man
och bristen hos den ena och den andra.

Det finns folk som påstår att Ferlin älskade livet. Men gjorde han verkligen det? Kanske en gång då han var mycket ung och ännu levde i drömmen från liljekonvaljeår. Men sedan, då han med klar blick och skarp hjärna såg på händelserna i tiden? Eller redan då han i En döddansares visor utbrister:

Se på mej, maskarnas like,
Herre jag ber dej ju blott:
lär mej att älska ditt rike
och bära de dagar jag fått.

Knappt tio år senare sitter han en solig sommardag på en bänk vid Leksands kyrka. Vad han upplevde i den stunden har han skänkt oss i åtta korta små rader:

Inte ens en grå liten fågel
som sjunger på grönan kvist
det finns på den andra sidan
och det tycker jag nog blir trist.

Inte ens en grå liten fågel
och aldrig en björk som står vit —
Men den vackraste dagen som sommaren ger
har det hänt att jag längtat dit.

Ingegerd Granlund

STILLA NATT...

Ur U.P.A., julen 1939

Stilla natt,
Heliga natt —
sång över asfalt
i radio-tratt.
Stilla natt
görs helig och ljus
av ljusreklamer
på alla hus.

Stilla natt —
ivrig kommers,
här köps kors och tvärs.
I gatans musik
hörs Hesa Fredriks skrik,
bombplan i fjärran
åkallar Herran
med hästkrafters
apokalyptiska brus.

Stilla natt —
högtid skall dväljas
hos fattig och rik.
Skosnören säljas.

Mänskornas solklara rätt
att fira Kristus
på övligt sätt
med sång och med bön
och andlig spis,
och naturligtvis
med gröt och klenätt
och skinka av gris.

Stilla natt,
Heliga natt —
sång över asfalt
i radiotratt.

Birger Lindberg

FEBERYRSEL

Präktig är magen och västen trång
ding-dång, ding-dång,
prästen är värdig och kappan lång
ding-dång, ding-dång,
vännernas hop som vid båren vandra
sörja och tala i kapp med varandra;
skårpuksansikten ha sörjande drag
enligt kutymen på dödsens dag.
Käraste vänner, jag känner er alla,
känner ert hjärta det hårda och kalla,
vet att det hjärtat är hårt som sten
och dött och förkalkat för länge sen.

För resten, go'vänner, vad sörjen I för,
det är inte ni utan jag som dör.

Det är inte ni utan jag som ska vandra
till skuggornas land för att möta de andra.
Alla de andra, som vandrat förut. — —
Men än, som ni hör, är det inte slut.
Än lever en gnista i bröstet av livet,
av livet, som en gång så vackert vart givet
av "världarnas gud" till att slängas för satan —
ett utkramat skal, som man kastar på gatan —
ett utpinat, utsuget, jäsande liv — —
som längtat och trängtat.
i öknen och natten
till sol och till vatten. — —
Men aldrig — nej aldrig en enda dag
av bristen på näring förtorkade jag —
Jag ville det inte, jag ropade nej,
jag kämpade vilt — men jag orkade ej. —
Så vacklade jag där, i mörkret jag trevde,
så föll jag — då märkte man först att jag levde.

Jag släpades upp — jag blev sparkad och slagen,
i smutsen dragen av Gud och av lagen,
och sen fick jag tacka för ädel vård —
Jag tror inte mycket på prästen och kyrkan
och den som han ägnar sin avlönta dyrkan,
den guden som sitter i tempelgård —

Ty människans Gud är av människa skapad,
av människans bild är han efterapad,
och människans gud är som människan hård.
Jag räds för er gud som jag räds för er alla,
i livet det heta så hatar ju alla —
Säj, präst, vill du tro, om det leder en bro
hän någonstans från de dödas ro
låge jag hellre i graven den kalla.
Jag är väl förtappad — jag anar det,
säj, präst, vill du höra en ryslighet:
Jag kan inte skilja på gud och satan
men —
jag hörde en visa om Vintergatan,
den säjer att kärleken byggde en bro,
det tror jag då ej — fast, nog ville jag tro.

Nu ligger jag här uti feberglöden,
jag ligger och tänker på människors öden,
jag väntar på någon — jag väntar på döden —
De säjer att döden är sömnens bror —
ja, döden är inte så hård som man tror.
Döden är stor och barmhärtig det vet jag,
det tror jag för visst, ja för resten det vet jag.
Hans hand är så sval som den svalkande fläkten,
jag tänker han kommer i morgonväkten,
jag tänker han kommer när tuppen gal
och hämtar mej in i de dödas sal —
och klockorna sjunga — befrielsens sång
bing-bång, bing-bång,
jag vandrar med döden i tystnadens sång
bing-bång, bing-bång,
Klockorna sjunga vad ingen vet —
den tigande jordens hemlighet.

Käraste vänner, förlåten mej allt
såsom jag också förlåter er allt.
Människors barn, som i mörker vandra,
hata en tid — och begråta varandra.

F-n

I den av Nils Ferlin redigerade tidningen "Oxhälja" publicerades denna version år 1925 med vissa avvikelser från förlagan till dikten.

Red.

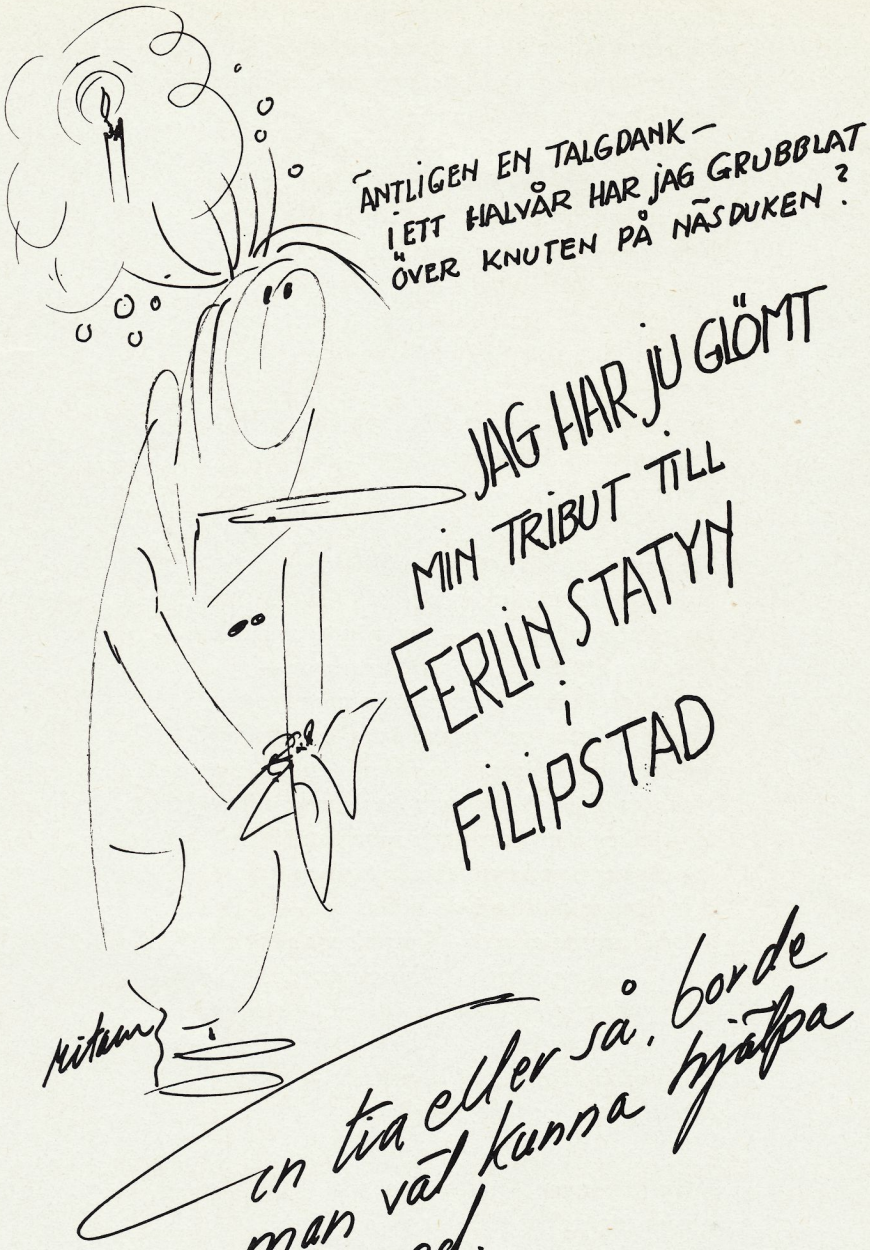

PG. 340919 – 0

OBS! Förväxla ej med PG. 352155 (årsavg.)

TACK

Tusen tack, alla Ni vänner av Nils Johan Einars lyrik, som med små eller stora bidrag visat Er minnesgodhet och fört Ferlin-soffan i Filipstad ett steg närmare dess förverkligande. Under våren och försommaren gick knappt en dag utan ett girobesked till kommittén. Det gladde oss *mycket*.

MEN MEN MEN MEN MEN

— fortfarande finns en hel del medlemmar i Sällskapet som inte unnat sig tillfredsställelsen att skicka en slant. Kanske beror det helt enkelt på att det är krångligare än vi trodde att få tag i inbetalningskort — eller att fylla i dem? I så fall är också den lilla haken eliminerad — varsågod, kortet bifogas! Och postgironumret är redan påtryckt.

ALLTSÅ

går Du redan idag, Syster-Broder, medan Du har det i friskt minne, till posten och skickar en lämplig summa. T.ex. vad ett par öl och ett paket cigarretter kostar. Det vill Du väl se Nisse på?! (Glöm förresten inte att propagera för den här insamlingen i lyrikcirkeln!)

TILL SOMMARN

kanske — det beror på Er — står soffan på plats med Nils Ferlin på. Skillerälven rakt fram, polishuset till vänster och det nybyggda stadsbiblioteket i ryggen. Precis som det skall vara.

TACK

igen, Ferlin-kompis! Vi tänker på Dig. Du tänker väl på oss?

NILS FERLIN-KOMMITTÉN I FILIPSTAD

Postgiro nr 34 09 19-0

BLAND DYRGRIPARNA i den av Göteborgs Universitetsbibliotek anordnade utställningen i samband med Uno Engs 75-årsjubileum fanns ett exemplar av den förnämliga publikationen "Läs i sängen", som jubilaren i slutet av 30-talet hade redigerat med den äran. I tidskriften, med textbidrag och illustrationer av Nils Ferlin respektive Roland Svensson, förekommer även NDA-signaturen Eskils skildring av den dramatiska händelsen i Kalmar, där Nils Ferlin anhölls som misstänkt för Tillbergadådet. Skrivaren, som hört skalden själv relatera händelsen, kan intyga att "reportaget" i det stora hela är korrekt. Och Nils Johan Einar behövde inte ta i anspråk vännen Unos obestridliga juridiska kompetens.

Lufsen

Skaldens dilemma

Mel.: "I Gällivara trakter".

Ifall du råkat bliva en skald, som skriver vers
och önskar att beresa vårt Sverige härs och tvärs,
så akta dig att fara igenom Kalmar stad,
ty där kan du uppleva, ja, jag vet inte vad.

När skalden Nils Ferlin häromdagen sågs bege
sig dit, han där tog in på ett rum för resande.
Där sov han lika roligt som både jag och du,
tills morgonen var kommen och klockan slagit sju.

Då knackar det på dörren. Han öppnar givetvis
och skådar till sin häpnad en allvarsam polis,
som sade: "Nu får herrn vara god och följa med!"
Och under stark bevakning Ferlin går trappan ned.

Där väntar det en fångvagn med fem personer i,
som alla råkat komma i samma bryderi.
I brist på en person, som man inte känt igen,
man tagit alla sex för Tillbergamördaren.

Men nere på stationen där fann vår överhet,
att Nils ej var en bov utan bara en poet,
som hade råkat komma till Kalmar fjärran från
att läsa vers i radio vid en mikrofon.

Ferlin slapp därför undan att nödgas sig bege,
försedd med tunga bojor, till något fängelse,
men hur det gick de andra, man ej så noga vet,
ty ingen utav dem veterligen var poet.

ESKIL

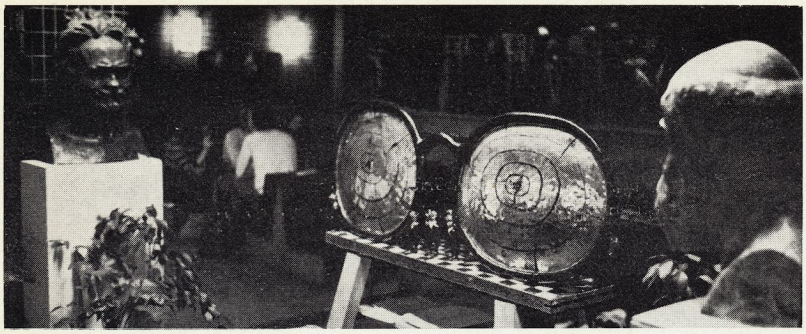

Foto:
Harry Kampf,
Stockholm

Den 25 april invigdes i ABF-huset Walter Bengtssons skulptur "Goggles", som fått en förnämlig placering mellan Strindberg och Fröding i stora hallen. Det är Nils Ferlins dikt "Komik" som inspirerat konstnären. Nils Ferlin-Sällskapets ordförande Ingegerd Granlund invigningstalade och med trumpetare i têten tågade man sedan upp till Z-salen, där Eva-Lisa Lennartsson, Gunde Johansson, Tor Bergner och Bengt Andersson underhöll en fulltalig och tacksam publik. Bror Andersons regi perfekt som alltid.

Årsmötet 28 april

Efter omval och komplettering av styrelsen konstituerade sig denna omedelbart efter förhandlingarna på följande sätt:

Rektor Ingegerd Granlund, ordf.; direktör Olof Ögren, v. ordf.; förf. Urban Torhamn, sekr.; direktör Curt Enström, skattmästare; fil. mag. Tor Englund, v. sekr. och redaktör för medlemsbladet.

Övriga ordinarie ledamöter: Statsrådet Sven Aspling, landshövding Rolf Edberg, förf. fil. dr Johannes Edfelt.

Suppleanter: Universitetsbibliotekarie Ola Christensson, konstnär Idun Lovén, författare Åke Wassing.

Styrelsen har med sig adjungerat förf. fil. kand. Gunnar Harding.

Vid förhandlingarna godkändes höjning av den ordinarie medlemsavgiften och medlemsavgiften för studerande ungdom till 15 resp. 10 kronor per år. Avgiften för ständigt medlemskap förblir oförändrad, d.v.s. 200 kronor.

Vice ordf. Olof Ögren erinrade om insamlingen till Ferlin-statyn som väl varje sann ferlinvän vill göra en insats för.

Med Ingegerd Granlund vid klubban klarades övriga punkter på föredragningslistan raskt av. Vid den efterföljande supén läste Eva-Lisa Lennartsson till Stig Carlsons minne några av hans dikter och därefter genomförde hon och Gunde Johansson ett välkomponerat och mycket uppskattat ferlinprogram.

Det traditionella boklotteriet med bokgåvor från Tidens Förlag, Ebba Ehrenborg, Ebba Lindkvist, Johannes Edfelt, Uno Eng, Sten Hagliden och Gunnar Harding inbringade över 400 kronor. Styrelsen tackar de ädla givarna.

Boknytt

Uno Engs senaste bok bär titeln "Abisag" (Zindermans). och är enligt Olof Lagercrantz "närmast ett feeri". "De uppträdande personerna är luftiga skapelser som knappast syns. De bildar utgångspunkt för författarens *konversationer*. Hans språk äger klarhet och spänst. Meningarna är lika rena och blänkande som ett väl polerat svärd.

— — — —

Koncentration är en av hans språks dygder. Därför besvärar han ingen länge. Men man minns honom gärna länge."

Åke Wassings debutroman "Dödgrävarens pojke", belönad med Svenska Dagbladets litteraturpris och ABF:s kulturstipendium finns nu i pocketupplaga (Almqvist & Wiksell).

Stig Carlsons "Sista dikter" har Norstedt (pris 25 kr) i dagarna givit ut i redaktion av Bengt Holmqvist och Stig Sjödin. "En postum diktsamling fylld av mogen rik poesi", skriver Petter Bergman i AB.

Rolf Edbergs nya bok "Vid trädets fot" handlar till stor del om miljövårdsproblem. Det är en tidsfråga när jordens befolkning på grund av oceanernas förorening kommer att drabbas av syrebrist. "Vid trädets fot" (Norstedts, 32 kr.) bör finnas lätttillgänglig i varje bokhylla.

Visa till Gudsmannen Jakob

En minnets dalamålning från 1:sta Mosebok.

"Och Rakel stal sin faders husgudar".

Gamle Jakob, jag vill sjunga dej en visa för din list,
du den förste utav alla israeliter —
se, där sitter pappa Laban — alla korna har han mist
och nu sitter han och dricker ur en liter . .

Gamle Jakob, vilken lära, vilken lärdom vi förvisst
kunna draga utav dina stolts meriter —
se, där sitter pappa Laban nu uppå sin förstukvist,
och han hinner snart till botten på sin liter . .

Kan du se det, att nu sjunger han, nu dansar han en dans
och han sjunger ju och dansar ju så galet
så att grannarna som äger litet gårdar invid hans
måste föra honom rakt till hospitalet . .

Men du vandrar hem till Kanaan, du vandrar som till fest,
och du fröjdar dej med Lea och med Rakel —
och de dansa såsom killingar, men du går som en präst,
som en pelare i Herrans tabernakel —

Och du stiger över Gilead, där solen lyser glad,
och vid Jabboks vad där brottas du med Herran —
och han skänker dej välsignelse i långan, långan rad . . .
— men, vad är det för ett buller ifrån fjärran ! ?

Det är Esau — nu drager han med fyrahundra man,
han är hemsk och han är farlig — han är luden!
Kanske tager han kamelerna och getterna, minsann,
kanske tager han den dejeliga bruden!

Kanske tager han din Rakel, o, ditt hjärta brinner hett
när du blickar på den bruden ibland brudar —
Si vad ljuvligt hon gungar på öknens stolta skepp,
där hon sitter på sin pappas gamla gudar —

Kanske tager han din Rakel — ett spektakel vore det,
o, du stirrar dina bruna ögon snea —
och du tänker och funderar uti all rättfärdighet:
Herre Gud, ifall han nöjde sej med Lea!

Men i skriften kan vi läsa att du redde dej så visst
som du redde dej i alla livets skiften —
Jag vill sjunga dej en visa, gamle Jakob, för din list.
Och din tro, den var starkare än griften — —

Så nu sitter du hos Abraham i himmelrikets sal,
där man spelar uppå psaltare och harpa —
Och där nere ligger Laban, ligger Esau i kval,
uti lågorna så hemska och så skarpa —

Och hon sitter vid din sida, hon är mäktig, hon är stor,
hon Rebecka, från dalarna i Haran —
Ja, hon sitter vid din sida där rättfärdigheten bor,
hon din moder vars broder var en Laban —

Hustru Lea ser jag också, hon har många, många barn,
fast hon vonne att hon hade många flera —
Men om Rakel haft bekymmer för att Leas barn var skarn
så nu klagar hon väl inte något mera —

Nej, hon skrattar, lilla Rakel, hon är fager, hon är vän
under ögonbrynets svarta silkesbårdar.
Och hon snattar sej ett äpple utav himmelrikets trän,
där hon dansar uti himmelrikets gårdar —

Du är lycklig, gamle Jakob, du är lycklig du, och si,
det är ingenting att banna eller undra,
ty om inte du har lidit av rättfärdighetsmani,
ja, då vill jag vara skapad som en flundra!

Jag vill sjunga, jag vill prisa — men hur är han dej, min sång?
Han är dålig vill jag tro — så må han sluta. —
Men jag hoppas, om vi råkas bortom stjärnorna en gång,
att du lär mej hur man sjunger till en luta.

Fabian

Nya medlemmar i Nils Ferlin-sällskapet

Fil. kand., socionom fru Ælsa Karsldottir Ardal
Holmingegränd 39, 163 61 Spånga

Herr Lennart Barklund, Glanshammargsgatan 47
124 46 Bandhagen

Herr Christer Bergman, Nidälvsvägen 35,
121 61 Johanneshov

Fr. Maj-Brit Carlson, Stavgränd 4, 126 60 Hägersten

Fr. Berit Carlsson, Sleipnervägen 77, 136 42 Handen

Herr Sven Colling, Tulpangatan 103, 703 53 Örebro

Herr Gunnar Danielson, Postgatan 6,
670 50 Charlottenberg

Fr. Ulla Dahlin, Fack 51, 770 70 Långshyttan

Förf. Ann Mari Falk, Tulegatan 33, 113 53 Stockholm

Fru Lisa Forsell, Pastellvägen 15, n.b.
122 30 Enskede

Kamrer Kjell Fredriksson, Geijersgatan 26 A,
660 90 Forshaga

Kriminalinsp. Åke Genhult, Alviksvägen 49,
161 36 Bromma

Herr Bror Gustavsson, Skogsgatan 24, 660 40 Segmon

Halmstad Stadsbibliotek, Halmstad

Konstnär Erik Hermansson, Box 5, Artistvägen 3,
190 60 Bålsta

Direktör Bengt Hylén, Rönnvägen 5, 260 36 Hittarp

Jur. stud. Anne-May Höglund, Essingestråket 39,
112 66 Stockholm

Herr Henry Iserman, Arkövägen 17
121 55 Johanneshov

Fru Linnéa Iserman, Arkövägen 17,
121 55 Johanneshov

Herr Nils Karlsson, Jonstorpsvägen 8, 5tr.
171 55 Solna

Stud. Lars Lerin, Gjutaregatan 14, 684 00 Munkfors

Bankdirektör Bengt Linander, Randersgatan 13,
252 33 Helsingborg

Fr. Margit Lindberg, Ringvägen 9, 312 00 Laholm

I. Moberg-A-son, Fridkullagatan 26 B,
412 62 Göteborg

Herr Henrik Nenämaa, Maltesholmsvägen 133, II,
162 37 Vällingby

Fr. Gudrun Nettéus, Fridhemsgatan 33,
262 00 Ängelholm

Direktör Lars Nyman, c/o AB Nymans Serigrafiska
Virkesvägen 26 C, 104 60 Stockholm 20

Herr Fritz Ohl, N. Stationsgatan 99/2102
113 33 Stockholm

Fru Vivi Anne Pers, Högholmsgränd 41,
127 46 Skärholmen

Perstorps Kommun, Biblioteket, Box 101,
284 00 Perstorp

Socionom, författare Erik Ransemar, Murarstigen 7,
150 24 Rönninge

Fil. stud. Ingrid Rodén, Stavbygränd 7, n. b.
163 70 Spånga

Fr. Barbro von Rosen, Rådmansgatan 37,
113 58 Stockholm

Fr. Kerstin Rudbäck, c/o Allmärk AB, Mörbydalen 23.
182 32 Danderyd

Fil. mag. Sten Rundqvist, Fornminnesvägen 27,
186 00 Vallentuna

Direktör Lennart Sandström, Tallvägen 14 A,
826 00 Söderhamn

Fru Nina Selling, Stenbocksvägen 9,
182 62 Djursholm

Statsbiblioteket, Tidsskriftafdelingen, Universitets-
parken, DK-8000 Aarhus C, Danmark

Stadsbiblioteket, Kungsgatan 1, 652 24 Karlstad

Fru Maj Törnkvist, Kolvik 134 36, 451 00 Uddevalla

Stud. Anderz Unger, Järingegränd 9, 163 63 Spånga

Stud. Christer Vara, c/o Nilsson, Rönnbergsvägen 51,
190 50 Kungsängen

Fil. kand. Britte Wassmouth, Bandhagsplan 11,
124 32 Bandhagen

Fr. Anni Wildt, Rävninge, 280 23 Hästveda

Nya ständiga medlemmar:

Leg. veterinär Bengt Gabrielsson, Ekåsen,
510 96 Ölsremma

Adjunkt Bo-Vilhelm Lund, Drottninghamnsvägen 56,
130 10 Ektorp

Fru Margaretha Malmberg, Kungsgatan 23,
681 00 Kristinehamn

Herr Anders Wahlsteen, Narcissvägen 7,
181 31 Lidingö

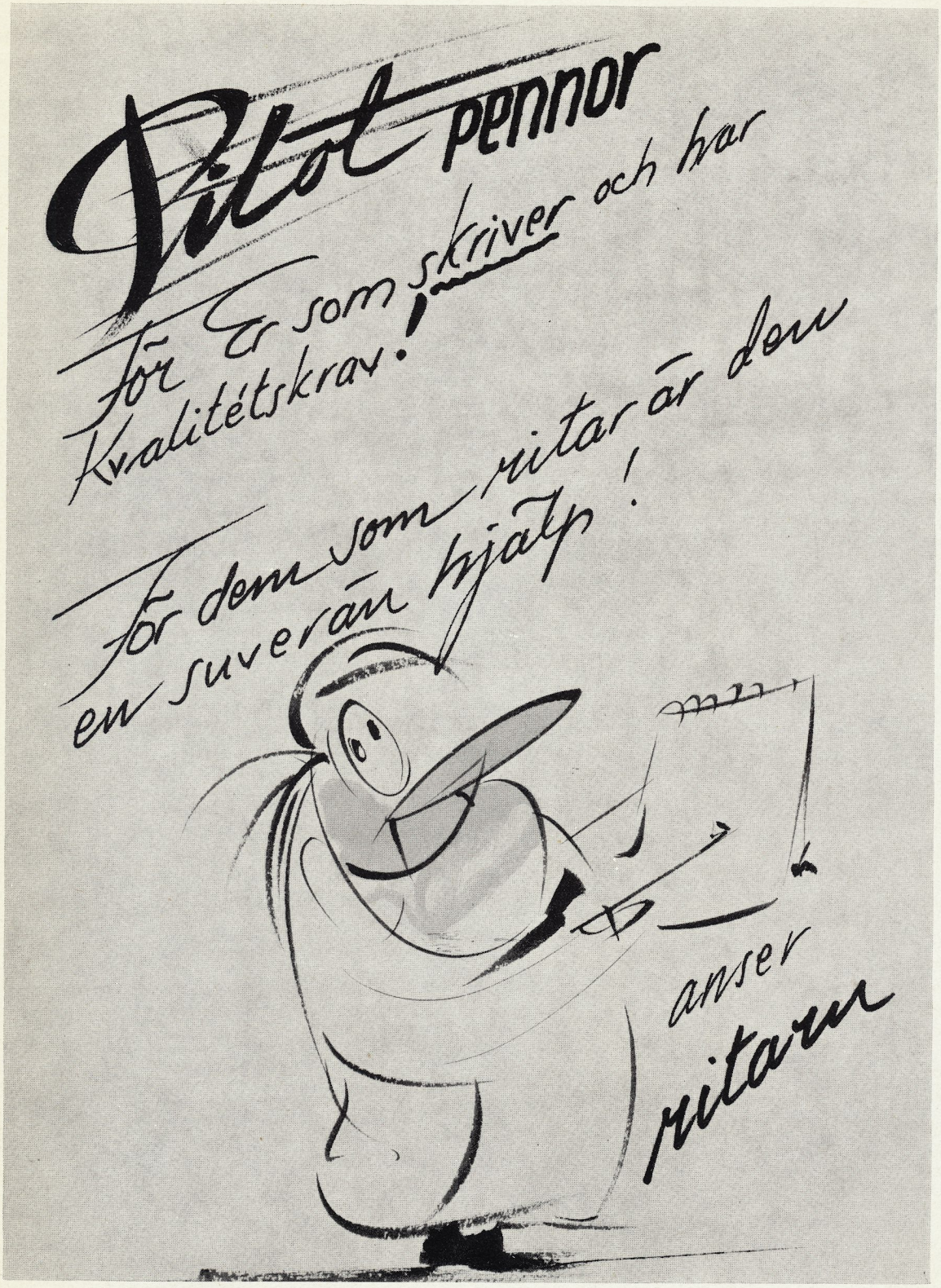
Pilot pennor
för er som skriver och har kvalitétskrav!
för dem som ritar är den en suverän hjälp!
anser ritaren

KONFLIKT VÅ "HEMMET"
OM INTE VI FÅR MER SNUSPENGAR DÅ STREJKAR VI... O. SEN FÅR DOM TA SINA FATTIGA VAR F-N DOM VILL.

Där en gång Ferlin satt i lite lä för livet,
kan du idag slinka in på en öl och en liten matbit.
Jodå, adressen är precis densamma.
Vi har satt upp hans dikter på väggarna i baren.
Och samlat på oss en del av hans diktsamlingar
som du så gärna får låna av barmästarn.
Ölet är källarsvalt och det finns både varma
och kalla smårätter.
Slink in och få lite ro i själen när dagen
känts för lång.

Bill och Bull med Ferlins bar

I hörnet av Drottninggatan och Vattugatan.
(Ferlins bar har egen ingång från Vattugatan). Tel: 21 65 51/52.

Bilaga medföljer

Oumbärlig för Ferlin-vännen:

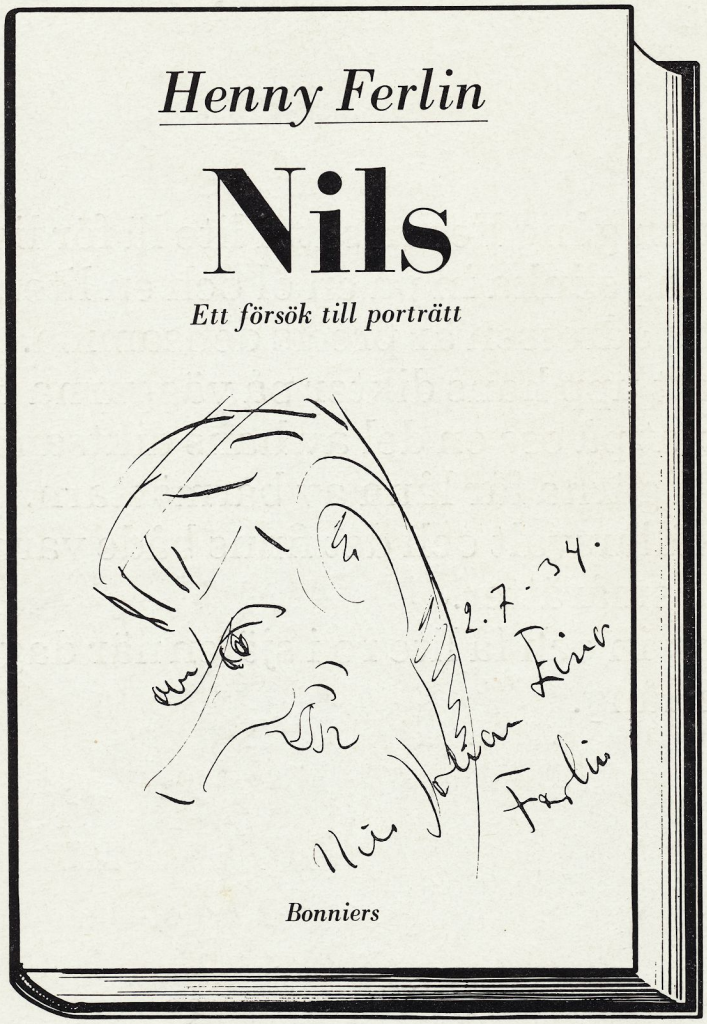

finns i bokhandeln Bonniers

Poste Restante Medlemsblad för Nils Ferlin-Sällskapet Nr 2 1971
Kommendörsgatan 29 — 114 48 Stockholm — 08/62 75 58 — Redaktör Tor Englund
Styrelsens funktionär: Curt Enström, Nybrogatan 14, 114 39 Stockholm, Tel. 61 66 79
På dagtid tel. 23 19 40 (efterfrågas: fru Nordell eller frk. Enström)
Tryck och lay-out Rundqvists Boktryckeri i Göteborg